

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه تجارت آزاد
میان جمهوری اسلامی ایران
و جمهوری عربی سوریه

مقدمه

جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عربی سوریه (که از این پس طرف های متعاقد خوانده خواهند شد)؛
با در نظر داشتن اهمیت پیوندهای سنتی موجود میان طرف های متعاقد و ارزش های مشترک آنها؛
با تمایل به توسعه و تقویت روابط دوستانه میان طرف های متعاقد، به ویژه در زمینه همکاری های
اقتصادی و تجارت و گسترش تجارت دو جانبه؛

با آگاهی از عزم دو کشور برای توسعه تعامل نظام های اقتصادی خود با اقتصاد جهان و همکاری آنها در این راستا؛
با توجه به تجربیات حاصل از همکاریهای صورت گرفته میان طرف های متعاقد این موافقتنامه و همچنین
میان آنها و شرکای تجاری اصلیشان؛

با اعلام آمادگی خود برای اتخاذ اقداماتی به منظور تشویق توسعه هماهنگ تجارت و سرمایه گذاری
خود و همچنین به منظور گسترش و تنوع بخشیدن به همکاری های دوجانبه در زمینه های مورد علاقه
مشترک و بدین ترتیب ایجاد یک چارچوب و محیطی حمایتی مبتنی بر برابری، عدم تبعیض و توازن میان
حقوق و تعهدات؛

با عزم به تدوین مقرراتی برای این منظور با هدف رفع تدریجی موانع فرا راه تجارت میان طرف های
متعاقد، بویژه موانع ایجاد منطقه تجارت آزاد؛

تصمیم به انعقاد موافقتنامه تجارت آزاد، در راستای این اهداف گرفته اند و به شرح زیر توافق نموده اند:

ماده ۱

اهداف

طرف‌های متعاقد به تدریج، طی یک دوره انتقالی حداکثر (۵) ساله که از زمان لازم الاجرا شدن این موافقتنامه آغاز خواهد شد، منطقه تجارت آزادی را طبق مفاد این موافقتنامه ایجاد خواهند نمود.

اهداف این موافقتنامه عبارتند از:

الف) افزایش و تقویت همکاری‌های اقتصادی و بالا بردن استانداردهای زندگی مردم در هر دو کشور؛

ب) حذف تدریجی مشکلات و محدودیت‌های فرا راه تجارت کالاها از جمله کالاهای کشاورزی؛

پ) توسعه هماهنگ روابط اقتصادی طرف‌های متعاقد از طریق گسترش تجارت دو جانبه؛

ت) ایجاد شرایط منصفانه برای رقابت در تجارت بین طرف‌های متعاقد؛

ث) کمک به حذف موانع تجاری، به منظور توسعه هماهنگ و گسترش تجارت جهانی؛

ماده ۲

حوزه شمول و پوشش

این موافقتنامه و تمامی مقررات مندرج در آن، بر تجارت میان طرف‌های متعاقد درخصوص کالاهای مشخص شده در گروه‌های ۹۷ - ۱ نظام هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالاها (تصویب شده طبق کنوانسیون بین‌المللی نظام هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالاها مورخ ۱۳۶۲/۳/۲۴ برابر با ۱۴ ژوئن ۱۹۸۳) که مبدا آن قلمروی طرف‌های متعاقد می‌باشد و به قلمروهای مزبور وارد شده است حاکم خواهد بود.

پیوستهای (الف) و (ب) این موافقتنامه شامل جدول‌های زمانی مربوط، روش‌های کاهش نرخ عوارض گمرکی در کل دوره انتقالی و فهرست‌های موارد معاف همچنین قواعد مبدا مندرج در پیوست (ب) این موافقتنامه خواهد بود.

کاهش و حذف موانع فراراه تجارت کالا

(۱) طرف‌های متعاقد به منظور آزاد سازی تجارت کالاها میان کشورهای خود در مورد کاهش تدریجی و حذف نرخ‌های عوارض گمرکی و مالیات‌هایی (هزینه‌هایی)، که تأثیرات مشابه عوارض گمرکی دارند و در حال حاضر بر واردات کالاها اعمال می‌شود، طبق پیوستهای (الف) و (ب) که جزء لاینفک این موافقتنامه می‌باشند، از زمان لازم الاجرا شدن موافقتنامه توافق نمودند.

(۲) در این راستا و به منظور تعیین روند کلی آزاد سازی تجارت کالاهای خود، طرف‌های متعاقد توافق نمودند تا نرخ عوارض گمرکی و مالیات‌هایی (هزینه‌هایی) که دارای اثر مشابه عوارض گمرکی هستند و بر واردات جمهوری عربی سوریه از کالاهای از مبدا جمهوری اسلامی ایران اعمال می‌شوند را طی یک دوره زمانی حداکثر (۵) ساله از زمان لازم الاجرا شدن این موافقتنامه طبق جدول زمانی و روش‌های کاهش آنها مندرج در پیوست (الف) به حداکثر ۴٪ کاهش دهند؛ و نرخ عوارض گمرکی و مالیات‌هایی (هزینه‌هایی) که دارای اثر مشابه هستند و بر واردات جمهوری اسلامی ایران از کالاهای از مبدا جمهوری عربی سوریه اعمال می‌شوند را طی یک دوره زمانی حداکثر ۵ ساله از زمان لازم الاجرا شدن این موافقتنامه طبق جدول زمانی و روش‌های کاهش آنها مندرج در پیوست (ب) به حداکثر ۴٪ کاهش دهند. تعرفه‌های زیر ۴٪ مشمول کاهش یا افزایش نمی‌باشند.

(۳) طرف‌های متعاقد همچنین تضمین می‌نمایند هرگونه تغییر در ساختار تعرفه‌های آنها باعث افزایش مبنای کاهش و حذف نرخ‌های عوارض گمرکی و مالیات‌هایی (هزینه‌هایی) که تأثیری مشابه بر عوارض گمرکی دارند، نشود.

(۴) چنانچه پس از زمان لازم الاجرا شدن این موافقتنامه، هر گونه کاهش عمومی تعرفه‌ای، بویژه کاهش‌های ناشی از عضویت طرف‌های متعاقد در اتحادیه‌ها و نهادهای منطقه‌ای یا زیرمنطقه‌ای و پیمان‌های چندجانبه و نیز سازمان‌های بین‌المللی اعمال شود، تعرفه‌های کاهش یافته مزبور جایگزین تعرفه‌های پایه موضوع بند (۱)، از زمان اعمال آن کاهش‌ها، خواهد شد.

عوارض گمرکی، مالیات و هزینه های اعمال شده بر واردات که دارای اثر مشابه هستند

- (۱) طرف های متعاقد نباید هیچ گونه مالیات (هزینه) دارای اثر مشابه عوارض گمرکی را بر واردات کالاهای از مبدا قلمرو یکی از طرف های متعاقد که به قلمروی طرف دیگر متعاقد وارد می شوند هم زمان با ایجاد یک منطقه تجارت آزاد طبق ماده (۳) این موافقتنامه اعمال نمایند.
- (۲) مالیات بر ارزش افزوده و مالیات غیرمستقیم که در رابطه با ترخیص گمرکی کالای وارداتی وضع می شوند مشمول مالیات های (هزینه های) دارای اثر مشابه عوارض گمرکی نمی شوند.
- (۳) هیچ گونه عوارض گمرکی جدید بر واردات یا مالیات یا هزینه های دیگر دارای اثر مشابه نباید در تجارت بین طرف های اعمال گردد.

محدودیت های مقداری و ممنوعیت های واردات کالا و اقدامات دارای اثر مشابه

- (۱) تمامی محدودیت های مقداری و ممنوعیت های بر واردات کالاها و اقدامات با تاثیر مشابه میان طرف های متعاقد از زمان لازم الاجرا شدن این موافقتنامه حذف خواهد شد.
- (۲) از زمان لازم الاجرا شدن این موافقتنامه هیچ ممنوعیت مقداری یا محدودیت جدید بر واردات کالا و اقدامات با تاثیر مشابه نباید در تجارت میان طرف های متعاقد وضع گردد.

شفافیت

طرفهای متعاقد تعهد می کنند که شفافیت را در خصوص مقررات و رویه های مرتبط کشور خود، از طریق انتشار آنها رعایت نمایند. طرفهای متعاقد همچنین باید یکدیگر را از هرگونه اقدام جدید که مربوط به این موافقتنامه می باشد یا بر کارکرد آن اثر می گذارد، مطلع نمایند.

استثنائات

- ۱- هیچ چیز در این موافقتنامه مانع از اعمال ممنوعیت یا محدودیت بر واردات یا گذر کالا بر اساس دلایل مربوط به اخلاق عمومی، ارزشهای مذهبی، نظم عمومی، امنیت ملی، حفظ حیات و سلامت انسان، حیوان و گیاه، حفظ گنجینه‌های ملی دارای ارزش هنری، تاریخی یا باستان‌شناسی، حفظ منابع طبیعی تمام شدنی و ذخایر ژنتیک، مقررات مربوط به طلا و یا نقره یا اعمال محدودیتهای صادراتی در مورد محصولاتى که قیمت آنها پایینتر از قیمت جهانی نگره داشته شده است نخواهد بود، مشروط بر اینکه این اقدامات به گونه‌ای اجرا نگردند که تبعیضی خودسرانه یا غیرقابل توجیه یا محدودیتی پنهان را در تجارت بین طرفهای متعاقد به وجود آورند.
- ۲- همچنین، هیچ چیز در این موافقتنامه نباید به گونه‌ای تلقی شود که هیچ یک از طرفهای متعاقد را ملزم به ارائه اطلاعاتی سازد که افشای آنها را مغایر با منافع اساسی امنیتی خود می‌داند.

عدم تبعیض

- (۱) طرفهای متعاقد باید درخصوص کلیه قواعد، مقررات، رویه‌ها و تشریفات ناظر بر تجارت کالا از جمله رویه‌های ارزش‌گذاری گمرکی و همچنین روش‌های انتقال بین‌المللی وجوه برای واردات، بدون قید و شرط رفتاری را داشته باشند که از رفتار با هر طرف غیرمتعاهدی نامطلوب‌تر نباشد.
- (۲) هر یک از طرف‌های متعاقد نباید:
- به طور مستقیم یا غیرمستقیم، نسبت به کالاهای طرف دیگر متعاقد که مشمول این موافقتنامه است مالیات یا عوارض داخلی، فراتر از آنچه بر کالاهای داخلی مشابه یا کالاهای با مبدا طرف‌های ثالث وضع می‌گردد، وضع نماید؛
 - هرگونه مالیات داخلی، از جمله مالیات‌های ارزش افزوده و غیرمستقیم، به نحو متفاوت بر کالاهای وارداتی و داخلی اعمال گردد؛
 - مقررات انبارداری، تراباری (انتقال از یک وسیله حمل به وسیله حمل دیگر)، ذخیره‌سازی و حمل کالاهای از مبدا قلمروی طرف دیگر متعاقد و نیز وجوه و انتقال آنها را جز به نحوی مشابه با آنچه درخصوص کالاهای داخلی یا کالاهای از مبدا طرف‌های ثالث صورت می‌گیرد، اعمال نمایند؛

ماده ۹

قواعد مبدأ

مفاد این موافقتنامه، به شرط رعایت الزامات قواعد مبدأ مندرج در پیوست (پ) این موافقتنامه که جزء لاینفک آن می‌باشد، در مورد محصولات اعمال خواهد شد.

ماده ۱۰

اقدامات حفاظتی

اگر محصولی به چنان نحو یا مقداری وارد سرزمین یک طرف متعاقد شود که موجب آسیب جدی یا تهدید آسیب جدی در سرزمین آن طرف متعاقد گردد، آن طرف متعاقد می‌تواند، جز در اوضاع و احوال بحرانی، پس از مشورت با طرف متعاقد دیگر، موقتاً رفتار اعطا شده بر اساس این موافقتنامه به آن محصول را به حالت تعلیق درآورد.

چنانچه واردات کالاهایی از مبدأ قلمروی یکی از طرف‌های متعاقد به قلمرو طرف متعاقد دیگر بیشتر از ۳ درصد واردات آن کالاها از تمامی کشورها نباشد، اقدامات حفاظتی درخصوص واردات آن کالاها اعمال نمی‌شود.

ماده ۱۱

اقدامات ضد قیمت شکنی

اگر هر یک از طرفهای متعاقد احراز کند که در تجارت با طرف متعاقد دیگر قیمت شکنی رخ می‌دهد، می‌تواند عوارض ضد قیمت شکنی را نسبت به واردات محصولات قیمت شکنی شده وضع کند، مشروط به آنکه احراز کند که اثر قیمت شکنی، حسب مورد به صورتی است که باعث ورود یا ایجاد خطر ورود آسیب اساسی به صنعت داخلی موجود می‌شود یا ایجاد یک صنعت داخلی را به طور اساسی به تأخیر می‌اندازد.

قیمت شکنی یعنی وارد کردن محصول به جریان داد و ستد طرف متعاقد دیگر به ارزش کمتر از ارزش عادی آن که عبارت است از قیمت قبل مقایسه در جریان معمولی تجارت برای محصول مشابهی که جهت مصرف در کشور صادر کننده در نظر گرفته شده است، یا در صورت فقدان این قیمت داخلی عبارت است از بالاترین قیمت قابل مقایسه برای محصول مشابه جهت صدور به هر کشور ثالث در جریان عادی تجارت یا هزینه تولید محصول در کشور مبدأ به علاوه مبلغی معقول بابت هزینه فروش و سود.

۱۲۵۶

اعمال اقدامات حفاظتی و ضد قیمت شکنی

- (۱) پیش از اعمال اقدامات پیش بینی شده در مواد ۱۰ و ۱۱ این موافقتنامه، طرف های متعاقد به نحو دوستانه از طریق مشورت توسط کارگروه مشترک موضوع ماده (۱۹) این موافقتنامه درصدد حل اختلافات برخواهند آمد.
- (۲) اگر طرف های متعاقد نتوانند ظرف مدت ۳۰ روز از زمان آغاز مشورت ها در کارگروه مشترک، به راه حل مرضی الطرفینی دست یابند، طرف متعاقد آغازکننده رویه قبل از اتخاذ اقدامات ضد قیمت شکنی و حفاظتی، محق خواهد بود که اقدامات مذکور را با هدف رفع پیامدهای آسیب جدی یا خطر آسیب جدی اتخاذ نماید و پیشاپیش طرف دیگر متعاقد را در این خصوص مطلع خواهد ساخت. میزان و مدت اعمال این اقدامات به میزانی که برای بر طرف ساختن آسیب ضرورت دارد، محدود خواهد شد. اقدامات حفاظتی تنها برای دوره زمانی که ممکن است جهت جلوگیری یا رفع آسیب جدی و تسهیل تعدیل ضرورت داشته باشد قابل اعمال می باشد. این دوره زمانی از چهار سال تجاوز نخواهد کرد.
- (۳) طرف های متعاقد در انتخاب اقدامات پیش بینی شده در مواد (۱۰) و (۱۱) این موافقتنامه، اولویت را به اقداماتی خواهند داد که موجب حداقل آسیب اقتصادی باشند و موانع جدی در اجرای این موافقتنامه ایجاد نکنند.
- (۴) در موارد خاص که تاخیر در اعمال اقدامات پیش بینی شده در مواد ۱۰ و ۱۱ این موافقتنامه ممکن است منجر به آسیبی گردد که جبران آن دشوار است، آن طرف متعاقد کارگروه مشترک را قبل از اعمال اقدامات موقت که پیش از انجام مشورت صورت می گیرند مطلع خواهد ساخت. مشورت های مزبور بلافاصله پس از اعمال اقدامات یادشده آغاز خواهد شد.

۱۳۵۶

تراز پرداخت

- (۱) هریک از طرفهای متعاقد، زمانی که با مشکلات جدی تراز پرداخت ها یا خطر بروز چنین مشکلاتی مواجه گردد، با رعایت شرایط و رویه های مقرر در این ماده، می تواند اقدامات محدودکننده واردات را در چارچوب این موافقتنامه، اتخاذ کند.
- (۲) هرطرف متعاقدی که قصد توسل به چنین اقداماتی را دارد، باید به منظور طرح ریزی سازوکاری مرضی الطرفین جهت پرداختن به وضعیت مزبور، با طرف متعاقد دیگر مشورت نماید.

در موارد استثنایی که تا خیر در اجرای اقدامات محدود کننده واردات ممکن است منجر به آسیبی گردد که جبران آن دشوار است، آن طرف متعاقد مجاز خواهد بود بدون مشورت قبلی، اقدامات محدود کننده واردات را اتخاذ نماید. طرفهای متعاقد در خلال مشورت، باید تمامی راه‌حل‌های ممکن جایگزین دیگر را جهت پرداختن به وضعیت مزبور، به نحو جامع مورد ملاحظه قرار دهند.

اگر طرفهای متعاقد نتوانند ظرف سه ماه از آغاز چنین مشورتهایی به توافقی مرضی‌الطرفین دست یابند، طرف متعاقد متأثر از مشکلات جدی ترازپرداختها می‌تواند اقدام مذکور را اتخاذ یا حفظ نماید، مشروط به اینکه آن اقدام:

الف) موجب ورود خسارت غیرضروری به منافع تجاری، اقتصادی یا مالی طرف متعاقد دیگر نگردد؛
ب) طاقت‌فرساتر از آنچه که برای حل مشکلات ترازپرداختها یا خطر بروز آنها ضروری است، نباشد؛
پ) موقت بوده و به تدریج با بهبود وضعیت ترازپرداختها کنار گذاشته شود؛
ت) به گونه‌ای اعمال گردد که نسبت به طرف متعاقد دیگر رفتاری نامطلوب تر از هیچ کشور ثالثی صورت نگیرد.

۴) چنانچه اقداماتی که یک طرف متعاقد بر اساس مقررات این ماده اتخاذ می‌کند، به طور قابل توجهی بر تعادل امتیازات داد و ستد شده تاثیر گذارد، طرف متعاقد دیگر حق خواهد داشت از تعهدات خود بر اساس این موافقتنامه در خصوص تجارت اساساً معادل، تا زمانی که آن اقدامات محدود کننده کنار گذاشته شوند، عدول کند.

۱۴۰۶

استانداردها، مقررات فنی و اقدامات بهداشتی و بهداشت نباتاتی

۱) طرف های متعاقد در زمینه های مقررات فنی، استانداردها و ارزیابی مطابقت، اقدامات بهداشتی و بهداشت نباتی همکاری خواهند نمود. طرف های متعاقد اقدامات مناسب را اتخاذ خواهند نمود تا اطمینان یابند که این موافقتنامه بطور مؤثر و هماهنگ با تامین منافع متقابل و همچنین طبق موافقتنامه های بین المللی که دو طرف متعاقد عضو آن هستند اعمال خواهد شد.

۲) طرفهای متعاقد تضمین می‌کنند که استانداردها، مقررات فنی و اقدامات بهداشتی و بهداشت نباتی آنها به گونه‌ای تهیه، وضع یا اعمال نخواهد شد که مانعی فراراه تجارت متقابل ایجاد یا از تولیدات داخلی حمایت کند. بر این اساس طرفهای متعاقد تضمین می‌کنند:

الف) هر نوع اقدام بهداشتی یا بهداشت نباتی با توجه به اطلاعات علمی مربوط موجود و شرایط منطقه‌ای صرفاً در حدی که برای حفاظت از حیات یا سلامت انسان، حیوان یا گیاه ضروری می‌باشد، اعمال خواهد شد، بر اصول علمی مبتنی خواهد بود و بدون دلایل کافی ادامه نخواهد یافت، و

ب) هدف یا اثر تهیه، وضع یا اعمال استانداردها و مقررات فنی ایجاد موانع غیرضروری فراراه تجارت متقابل نخواهد بود.

۱۵۵۶

انتقال پرداخت ها

- (۱) تمامی پرداخت ها به موجب این موافقتنامه با ارزهایی که آزادانه قابل تبدیل باشند، انجام خواهند شد.
- (۲) انتقال پرداخت های مربوط به تجارت کالاها بین شرکت های تجاری دولت های طرف های متعاقد مشمول محدودیت نمی باشد.

۱۶۵۶

اتحادیه های گمرکی، مناطق تجارت آزاد، تجارت مرزی و سایر موافقتنامه ها

- (۱) این موافقتنامه لطمه ای به حفظ یا تشکیل اتحادیه های گمرکی، مناطق تجارت آزاد یا ترتیبات مربوط به تجارت مرزی نخواهد زد.
- (۲) مشورت بین ایران و سوریه در چارچوب کارگروه مشترک درخصوص تعهدات خود در صورت اقتضاء در اتحادیه های گمرکی یا مناطق تجارت آزاد یا سایر موضوعات اصلی مربوط به سیاست تجاری مربوط خود با کشورهای ثالث صورت خواهد گرفت.

۱۷۵۶

گذر آزاد کالاها

طرف های متعاقد گنر بدون محدودیت کالاهایی را که مبدا آنها قلمروی یک طرف متعاقد باشد و حمل آنها از طریق قلمروی طرف متعاقد دیگر صورت گیرد، بر اساس قوانین ملی کشورهای خود تضمین خواهند کرد.

7/5/56

۱۶

۱۸۵۶

ارتباط با سایر تعهدات بین المللی

- (۱) این موافقتنامه هیچ گونه خدشه‌ای به تعهدات هریک از طرف های متعاقد ناشی از حضور کشورهای خود در موسسات و اتحادیه های منطقه‌ای یا زیرمنطقه‌ای و پیمان‌های چندجانبه و نیز سازمان های بین‌المللی وارد نمی‌سازد.
- (۲) مفاد این موافقتنامه بر حقوق و تعهدات ناشی از پیمان‌های منعقد شده بین طرفهای متعاقد، قبل یا بعد از لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه، تاثیر نخواهد داشت مگر تا حدی که مفاد آنها با مفاد این موافقتنامه سازگار باشند.

۱۹۵۶

کارگروه مشترک

- (۱) کارگروه مشترکی به ریاست معاون وزیر بازرگانی جمهوری اسلامی ایران و معاون وزیر اقتصاد و تجارت جمهوری عربی سوریه و متشکل از مقامات رسمی طرف های متعاقد به منظور پیگیری اجرای این موافقتنامه تشکیل خواهد شد و ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه و پس از آن حداقل دو بار در سال یا به درخواست یکی از طرف های و با موافقت مکتوب طرف دیگر تشکیل جلسه می‌دهد.
- (۲) کارگروه باید فرصت کافی را برای مشورت پیرامون اظهارات هر یک از طرفهای متعاقد در ارتباط با هر موضوعی که بر اجرای این موافقتنامه اثر گذارد فراهم نماید.
- (۳) هر یک از طرفهای متعاقد باید هر اظهاری را که ممکن است بوسیله طرف متعاقد دیگر در ارتباط با هر موضوعی طرح گردد که اجرای این موافقتنامه را متأثر می‌سازد، با نظر مساعد مورد بررسی قرار دهد.

ماده ۲۰

حل اختلاف

تمامی اختلافات ایجاد شده بین طرف های متعاقد ناشی از اجرا و تفسیر این موافقتنامه تا حد امکان به روشی دوستانه از طریق مشورت و گفتگو یا در غیر این صورت از طریق هیات داوری تشکیل شده توسط کارگروه مشترک حل و فصل خواهد شد.

ماده ۲۱

اصلاحات

طرف های متعاقد می توانند پس از لازم الاجرا شدن این موافقتنامه، از طریق توافق دوجانبه آن را اصلاح نمایند. هرگونه اصلاحی که در این موافقتنامه انجام شود بر اساس مفاد ماده ۲۳ لازم الاجرا خواهد شد و جزء لاینفک این موافقتنامه را تشکیل خواهد داد.

ماده ۲۲

پیوست ها

- ۱) پیوست (الف) شامل جداول زمانی و شیوه های اجرایی برای کاهش نرخ های حقوق گمرکی کالاها از مبدا جمهوری عربی سوریه و فهرست موارد معافیت و پیوست (ب) شامل جداول زمانی و شیوه های اجرایی کاهش نرخ های حقوق گمرکی کالاها از مبدا جمهوری اسلامی ایران و پیوست (پ) شامل قواعد مبدا به موجب این موافقتنامه، جزء لاینفک این موافقتنامه را تشکیل خواهد داد.
- ۲) هر گونه اصلاحات پیوست (الف)، (ب) و (پ) بر اساس مفاد ماده ۲۱ این موافقتنامه انجام خواهد شد.

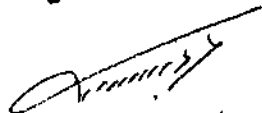
لازم الاجرا شدن و خاتمه موافقتنامه

- (۱) این موافقتنامه ۳۰ روز پس از این که طرف های متعاقد، تکمیل تشریفات داخلی مربوط خود در ارتباط با این موافقتنامه را از طریق مجاری دیپلماتیک به یکدیگر اطلاع دادند، لازم الاجرا خواهد شد.
- (۲) هر یک از طرفهای متعاقد می توانند این موافقتنامه را به وسیله ارسال اطلاعیه ای کتبی از طریق مجاری دیپلماتیک به طرف متعاقد دیگر، خاتمه دهد. خاتمه موافقتنامه دوازده ماه پس از تاریخ اطلاعیه مزبور نافذ خواهد شد.

این موافقتنامه در دو نسخه در تهران در تاریخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۷ به زبان های فارسی، عربی و انگلیسی که تمامی متون از اعتبار یکسان برخوردارند تنظیم گردید. در صورت بروز هرگونه اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

از طرف دولت

جمهوری عربی سوریه

لیاء مرعی حامی

وزیر اقتصاد و تجارت

از طرف دولت

جمهوری اسلامی ایران

مدی غضنبری

وزیر بازرگانی

پیوست «پ» موافقتنامه تجارت آزاد
بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عربی سوریه

قواعد مبداء مورد توافق برای موافقتنامه تجارت آزاد
بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عربی سوریه

آنچه در ادامه می آید قواعد مبداء حاکم بر امتیازات تعرفه‌ای مبادله شده براساس موافقتنامه تجارت آزاد میان جمهوری اسلامی ایران (ایران) و جمهوری عربی سوریه (سوریه) است که از این پس با عنوان «طرفهای متعاقد» نامیده خواهند شد. این قواعد، قواعد مبداء موافقتنامه تجارت آزاد ایران - سوریه نامیده خواهند شد. این قواعد همراه با اجرای موافقتنامه تجارت آزاد ایران - سوریه لازم‌الاجرا خواهند شد.

قاعده ۱: تعیین مبداء

محصولات از مبداء قلمروی یک طرف متعاقد که حائز تمامی الزامات قواعد مبداء مندرج در این پیوست باشند، مشمول مفاد موافقتنامه تجارت آزاد میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عربی سوریه خواهند بود.

قاعده ۲: تعاریف

به منظور اجرای قواعد مبداء موافقتنامه تجارت آزاد ایران - سوریه، اصطلاحات زیر معنی ارائه شده در مقابل آنها را خواهد داشت.
الف) تولید صنعتی: فرآیند (فرآیندهایی) که نهاده‌های تولیدی به منظور تولید مواد، محصولات یا کالاها مشمول آن قرار می‌گیرند.
ب) نهاده‌های تولیدی: مواد اولیه و خام، کالاهای نیمه تمام و یا کالاهای واسطه که در تولید کالا مورد استفاده قرار می‌گیرند.

قاعده ۳: مفهوم مبدأ

به منظور اجرای قواعد مبدأ موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران - سوریه و بدون نقض قاعده ۵، محصولات زیر دارای مبدأ ملی شناخته خواهند شد:

(الف) محصولاتی که با توجه به مفهوم قاعده ۷، تماماً در هر طرف متعاقد تولید شده یا به دست آمده‌اند؛

(ب) محصولات تولیدشده توسط هر یک از طرفهای متعاقد که حاوی نهاده‌هایی هستند که مبدأ آنها طرف غیرمتعاقد است. ارزش افزوده این محصولات که بر اساس قاعده ۴ محاسبه خواهد شد، نباید کمتر از پنجاه درصد باشد مشروط به اینکه فرآیند نهایی تولید این محصولات در سرزمین طرف متعاقد صادرکننده انجام گیرد.

قاعده ۴: محاسبه ارزش افزوده

- ۱- ارزش افزوده بر اساس قواعد زیر محاسبه خواهد شد:
 - کلیه حقوق و دستمزد؛ از جمله پرداختهای نقدی و غیرنقدی؛ هزینه‌های آموزشی؛ مزایای گوناگون؛ هزینه جبران خاتمه خدمت کارکنان؛ تأمین اجتماعی (برای کلیه کارگران بخش تولید، کارکنان فنی و اداری که یا به‌طور مستقیم با تولید محصول در ارتباطند مانند ناظران و کارگران بخش کنترل کیفیت/ انبار/ بسته‌بندی یا به‌طور غیرمستقیم با تولید محصول در ارتباطند، مانند کارکنان بخشهای اداری، حسابداری و بازاریابی).
 - کاهش ارزش دارایی‌های ثابت: شامل هزینه‌های استهلاک ساختمانهای صنعتی، تجهیزات و ماشین‌آلات و ساختمانهای مسکونی متعلق به سازمان که تحت اجاره نباشند و در ارتباط مستقیم با فعالیت تولیدی باشند. کاهش ارزش دارایی‌ها بر اساس نرخهای وضع شده توسط مقامات صالح محاسبه خواهد شد. کاهش ارزش داراییهای ثابت هنگامی که ارزش دفتری آن به صفر برسد، در محاسبه ارزش افزوده لحاظ نخواهد شد.
 - اجاره بها: شامل زمینهای صنعتی، انبارها، ساختمانهای صنعتی، فروشگاهیهای بازاریابی محصول (نمایشگاهیهای محصولات کارخانه) و منازل کارگران که جزء املاک شرکت نمی‌باشند، که در محل مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرند.

- هزینه‌های مربوط به تأمین مالی: شامل تمامی هزینه‌هایی است که برای وام‌های مربوط به تأمین مالی دارایی‌های ثابت فوق‌الذکر یا تأمین هزینه فعالیت‌های مستقیم مؤسسه یا هزینه وام‌های موضوع مقررات جاری در هر یک از دو کشور پرداخت می‌شوند.

- نهاده‌های واسطه و خام دارای مبداء ملی: شامل مواد خام اولیه و اقلام واسطه به کاررفته در فرآیند تولید. مفهوم مبداء ملی کلیه مصولاتی را در برمی‌گیرد که در داخل کشور یا در یک کشور عضو با رعایت الزامات مربوط به مبداء ملی تولید می‌شوند.

- سایر هزینه‌ها: شامل هزینه تست‌های آزمایشگاهی، تحقیق و توسعه، پرداخت بیمه ساختمانها و ماشین‌آلات، هزینه‌ها و عوارض مربوط به حق اختراع و حق نسخه‌برداری مربوط به تولید و هزینه‌های اجاره ماشین‌آلات مورد استفاده در فرآیند تولید.

- سوخت، آب و برق: شامل کلیه هزینه‌های مربوط به سوخت، آب و برق مورد استفاده در فرآیند تولید.

- هزینه‌های عمومی و اداری: شامل پست، تلگراف، تلفن و غیره.

۲- ارزش افزوده بر اساس یکی از دو روش زیر محاسبه خواهد شد:

الف) روش افزایشی، به شرح زیر:

$$100 \times (\text{مجموع عناصر مذکور در بند ۱ فوق}) / \text{ارزش افزوده} = \text{ارزش افزوده}$$

ارزش کالا بر مبنای تحویل در کارخانه

ارزش کالا بر مبنای تحویل در کارخانه = ارزش افزوده + ارزش کالا به اضافه حق بیمه و هزینه حمل (سیف) نهاده‌های وارداتی - عوارض و مالیات‌های وضع شده بر آنها.

ب) ارزش نهایی محصول، به شرح زیر:

$$100 \times (\text{عوارض و مالیات‌های مربوط} - \text{ارزش کالا به اضافه حق بیمه و هزینه حمل (سیف) نهاده‌های وارداتی} - \text{ارزش کالا بر مبنای تحویل در کارخانه}) / \text{ارزش افزوده} = \text{ارزش نهایی محصول}$$

قاعده ۵: تجزیه

موادی که مبداء آنها یکی از طرف‌های متعاقد است و در محصول به دست آمده در طرف متعاقد دیگر به عنوان موادی تلقی خواهند شد که مبداء آنها طرف متعاقد دیگر است.

قاعده ۶: بازسازی قواعد

به منظور پیشینه کردن منافع، طرفهای متعاقد در آینده رایزنی‌هایی را به منظور هماهنگ سازی قواعد مبداء خود با هرگونه ترتیبات دو جانبه / چندجانبه آتی میان هر یک از طرفهای متعاقد و هر نوع گروه‌بندی اقتصادی منطقه‌ای / بین‌المللی، بدون نقض تعهداتشان بر اساس موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران - سوریه انجام خواهند داد.

قاعده ۷: محصولاتی که تماماً تولید شده یا بدست آمده‌اند؛

با توجه به مفهوم بند (الف) قاعده ۳، موارد زیر به عنوان محصولات تماماً تولید شده یا به دست آمده در طرف متعاقد صادرکننده شناخته خواهند شد:

- (الف) محصولات خام که از خاک، آب یا بستر دریای همان کشور استخراج می‌شوند؛
- (ب) محصولات کشاورزی که در همان کشور چیده یا برداشت می‌شوند؛
- (پ) حیوانات زنده که در همان کشور به دنیا آمده و پرورش می‌یابند؛
- (ت) محصولاتی که از حیوانات پرورش‌یافته در همان کشور به دست می‌آیند؛
- (ث) محصولاتی که از صیادی یا ماهیگیری در همان کشور به دست می‌آیند؛
- (ج) محصولاتی که از ماهیگیری و سایر محصولات دریایی که توسط کشتی‌های همان کشور از دریای آزاد به دست می‌آیند؛
- (چ) محصولاتی که در کارخانه‌های مستقر در شناورهای همان کشور منحصراً از محصولات مذکور در بند (ج) تهیه یا فرآوری می‌شوند؛
- (ح) اشیای مستعمل جمع‌آوری شده در همان کشور که فقط برای بازیافت مواد خام مناسب می‌باشند؛
- (خ) قراضه و ضایعات که از عملیات تولیدی انجام شده در همان کشور حاصل شده‌اند؛ و
- (د) کالاهایی که در همان کشور منحصراً از محصولات مورد اشاره در بندهای (الف) تا (خ) فوق تولید می‌شوند.

قاعده ۸: عملیات یا فرآوری ناکافی

هیچ یک یا مجموعه‌ای از عملیات یا فرآیندهای ذیل به تنهایی فرآیند نهایی تولید محسوب نخواهد شد.

(الف) عملیات مربوط به حفظ محصولات برای تضمین آنکه محصولات در جریان حمل و نگهداری در انبار، در وضعیت مطلوب باقی می‌مانند، مانند تهویه کردن، بهن کردن، سرد کردن، قرار دادن در محلولهای نمکی یا هر محلول آبی دیگر حاوی دی اکسید کربن، دور ریزی قسمتهای معیوب و عملیات مشابه.

(ب) عملیات ساده‌ای همچون غباررویی، الک یا غربال کردن، دسته‌بندی کردن، طبقه‌بندی کردن، درجه‌بندی کردن، جور کردن، شامل قرار دادن اشیا در مجموعه‌ها، شستشو دادن، رنگ کردن، برش دادن.

(ب) تقسیم کردن و جمع کردن بسته‌ها.

(ت) صرف قرار دادن در بطری، قوطی، شیشه، کیسه، قرار دادن روی صفحه یا تخته و تمامی دیگر عملیات ساده بسته‌بندی.

(ث) نصب کردن علامت، برجسب، آرم و سایر علامتهای مشخص کننده مشابه بر روی محصولات یا بسته‌بندی آنها.

(ج) ترکیب ساده محصولات، خواه از یک جنس باشند خواه نباشند.

(ج) سرهم کردن ساده قطعات اشیا برای ایجاد شیء کامل.

(ج) مجموعه‌ای از عملیات مذکور در بندهای (الف) تا (ث).

(خ) کشتار حیوانات.

(د) عملیات تزئین پارچه در چارچوب تولید منسوجات از قبیل آنچه که به تا کردن، پرداخت کردن، تزئین / گلدوزی ساده و مانند اینها مربوط می‌شود.

قاعده ۹: همکاری اداری

طرفهای متعاقد شکل مهرها، نام و نشانی نهادهای مسئول صدور و تأیید گواهی مبدأ در کشور متبوع خود را در اختیار یکدیگر قرار خواهد داد.

قاعده ۱۰: عمل مستقیم

موارد زیر به عنوان حمل مستقیم از طرف متعاقد صادرکننده به طرف متعاقد واردکننده شناخته خواهد شد:

(الف) اگر محصولات مورد نظر بدون عبور از سرزمین هیچ طرف غیرمتعاهدی حمل شده باشند؛

(ب) در صورتی که حمل محصولات مورد نظر چه با و چه بدون تراباری (انتقال از یک وسیله نقلیه به وسیله نقلیه دیگر) یا نگهداری موقتشان در انبار، متضمن گذر آنها از یک یا چند غیرطرف متعاهد واسطه باشد، مشروط به آنکه

۱- دلایل جغرافیایی یا ملاحظات منحصرأ مربوط به الزامات حمل و نقل، انتخاب محل ورود کالای گذری را توجیه کنند.

۲- محصولات مورد نظر در آن کشورها در جریان تجارت یا مصرف قرار نگرفته باشد؛ و

۳- محصولات مورد نظر در آن کشورها تحت هیچ عملیاتی به جز تخلیه و بار زدن یا هر عملیاتی که برای حفظ آنها در وضعیت مطلوب ضروری است، قرار نگرفته باشند.

قاعده ۱۱: تأیید

به منظور اجرای موافقت‌نامه تجارت آزاد میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عربی سوریه تشریفات عملی زیر درخصوص تأیید گواهی مبداء و سایر مسایل اداری مربوط رعایت خواهد شد:

(الف) طرفهای متعاهد نام و نشانی مقامات ذیربط خود را که مسؤول صدور و تأیید گواهی مبداء هستند و مهرهای رسمی استفاده‌شده توسط این مقامات دولتی را به یکدیگر معرفی خواهند نمود. ایشان همچنین باید هرگونه تغییری را در اطلاعات فوق‌الذکر به یکدیگر اطلاع دهند.

(ب) طرف متعاهد واردکننده می‌تواند به صورت اتفاقی و/یا در صورت وجود دلیلی منطقی برای تردید در اصالت مدرکی یا در خصوص صحت اطلاعات مندرج در آن، بررسی عطف به‌ماسبق شونده آن مدرک را برای مشخص شدن مبداء واقعی محصولات مورد نظر یا بخشهایی از آن تقاضا کند.

(پ) گواهی مبداء مورد نظر و دلایل و هرگونه اطلاعات دیگری که به عدم صحت جزئیات قید شده در گواهی مبداء مزبور اشاره دارد باید همراه با درخواست مزبور ارسال گردد، مگر آن که بررسی عطف به‌ماسبق شونده به صورت اتفاقی درخواست شده باشد.

(ت) مقامات گمرکی طرف متعاهد واردکننده می‌توانند در زمانی که منتظر نتیجه بررسیها هستند اجرای مقررات مربوط به رفتار ترجیحی را تعلیق کنند. با این حال، آنها می‌توانند

به شرط به اتخاذ اقدامات اداری لازم، محصولات مورد نظر را در اختیار وارکننده قرار دهند.

ث) مقامات صادرکننده گواهی مبداء باید حداکثر ظرف شش ماه پس از دریافت درخواست بررسی عطف به ماسبق شونده، پاسخ لازم را ارائه کنند.

ج) به منظور تسهیل اجرای تشریفات تأیید، مراکز مربوط هر دو طرف متعاقد باید تعیین گردند.

چ) درخواست بررسی باید به مرکز مربوط طرف متعاقد صادرکننده یا مقامات صادرکننده ارسال گردد.

قاعده ۱۲: گواهی مبداء

الف) به منظور بهره‌برداری از موافقت‌نامه تجارت آزاد ایرن-سوریه، محصولات دارای مبداء ملی (طبق قواعد مبداء موافقت‌نامه تجارت آزاد ایرن-سوریه) مبادله شده میان طرفهای متعاقد باید گواهی مبدائی را همراه داشته باشند که مطابق با فرم پیوست تهیه شده و حاوی تمامی اطلاعات مورد نیاز است.

ب) صدور و تأیید گواهی مبداء:

۱- گواهی مبداء برای محصولاتی صادر خواهد شد که مبداء آنها طرفهای متعاقد است.

۲- در گواهی مبداء عمدتاً نام کشور تولیدکننده، نام و نشانی صادرکننده، تولیدکننده و دریافت‌کننده درج خواهد شد.

۳- گواهی مبداء با حروف چاپی تکمیل خواهد شد و توصیف محصول باید در محل تعیین شده برای این منظور در فرم قید گردد بدون آنکه امکان خراشیدن یا افزودن به آن وجود داشته باشد.

۴- گواهی مبداء محصول باید توسط کشور مبداء آن کالا و در زمان صدور آن تهیه گردد. با این حال در موارد استثنایی، زمانی که اشتباه یا از قلم‌افتادگی سهوی در گواهی مبداء اصلی وجود داشته باشد، گواهی مبداء ممکن است پس از صدور محصول یا توسط کشور صادرکننده تهیه شود. در چنین موردی بر روی گواهی مبداء علامت خاصی زده خواهد شد که حاکی از شرایطی است که طی آن گواهی صادر شده است.

۵- نهادهای صادرکننده و تأییدکننده گواهی مبدأ نسخه‌ای از آن را همراه با اسناد ضمیمه برای مدت سه سال از زمان صدور طبق مقررات جاری در هر یک از دو کشور، نگه خواهند داشت.

۶- گواهی مبدأ باید طبق مقررات جاری در هر یک از دو کشور، در زمان ترخیص کالا به مقامات گمرکی طرف متعاقد واردکننده تسلیم گردد.

قاعده ۱۳: موارد استثناء

محصولات تولید شده در مناطق آزاد هر یک از طرفهای متعاقد از رفتار ترجیحی در چارچوب موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران- سوریه مستثنی خواهند بود.

قاعده ۱۴: عل اختلاف

عدم توافق یا اختلافات ناشی از اجرای قواعد مبداء موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران- سوریه به کارگروه تجاری مشترک یا هیات داوری شکل گرفته بر اساس مواد (۱۹) و (۲۰) موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران- سوریه ارجاع خواهند شد.

قاعده ۱۵: موضوعیتها

هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند ورود محصولاتی را ممنوع سازند که حاوی نهاده‌ای‌اند که مبداء آن کشوری است که با آن روابط اقتصادی و تجاری ندارند.

قاعده ۱۶: بازنگری

این قواعد ممکن است برحسب و در زمان ضرورت، به درخواست هر یک از طرفهای متعاقد مورد بازنگری قرار گرفته و در صورت توافق اصلاح گردد.

آرم کشور صادرکننده

نام کشور

گواهی مبدأ

به موجب موافقت نامه تجارت آزاد

بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عربی سوریه

نام و نشانی صادرکننده:		نام و نشانی دریافت کننده:	
نام و نشانی تولیدکننده (در صورت ضرورت):			
وسیله حمل:		شماره و تاریخ سیاهه (های) فروش:	
توصیف کالا:	شماره، نوع، کد، و علائم پسته ها.	وزن	شماره تعرفه
		خالص	
		ناخالص	مقدار
معیار مبدأ (درصد)		تماماً تولیدشده	
		داخلی	خارجی

اظهارنامه صادرکننده: اینجانب بدین وسیله اعلام می کنم که اطلاعات فوق صحیح بوده و
مبداء کالاها می باشد و نرخ ارزش افزوده درصد (به حروف و عدد) از
هزینه کل تولید را نشان می دهد.

(محل و تاریخ)

(امضای امضا کننده مجاز از طرف شرکت)

گواهی: بدین وسیله گواهی می شود که با توجه به کنترل های به عمل آمده اظهارنامه
صادرکننده از جمله مبدأ و درصد ارزش افزوده داخلی محصولات صحیح می باشد.

(محل و تاریخ)

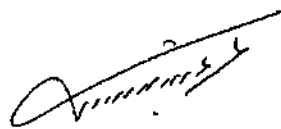
(مهر و امضاء نهاد صادرکننده)

نکات اصلی و محتوای گواهی مبدأ

- فرم گواهی مبدأ باید هماهنگ و آرم نهاد ذیربط صادرکننده گواهی در طرف متعاقد صادرکننده را بر خود داشته باشد.
- گواهی مبدأ باید حاوی اطلاعات کاملی در خصوص محصول موردنظر از جمله توصیف و نوع کالا، وزن، تعداد بسته‌ها و علائم تجاری باشد.
- در گواهی مبدأ باید نام کشور تولیدکننده، نام و نشانی صادرکننده، سازنده و دریافت‌کننده درج شده باشد.
- در گواهی مبدأ نباید هیچ فضای خالی که امکان دستکاری در آن باشد وجود داشته باشد.
- مهرها باید واضح باشند.
- نهادهای مسئول صدور و تأیید گواهی مبدأ در هریک از طرفهای متعاقد باید مشخص شده و نام آنها به طرف متعاقد دیگر ابلاغ شود.

از طرف دولت

جمهوری عربی سوریه

لیاء مرعی حاسی

وزیر اقتصاد و تجارت

از طرف دولت

جمهوری اسلامی ایران

وزیر بازرگانی